

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Ster en Scepter

*"Er zal een Ster
voortgaan uit
Jacob en er zal
een Scepter uit
Israël opkomen..."*

Numeri 24:17b

*We kunnen
tot vlak aan
de hemelpoort
genaderd zijn,
vanwaar toch
nog een weg
loopt naar
de hel.*

Tot driemaal toe heeft Bileam al getracht het volk Israël te vloeken, maar zijn mond kon niet anders dan zegen uitspreken over het volk des verbonds. En zonder dat hij het zelf beseftte, sprak hij het rijkste Godsgetuigenis uit dat in die donkere tijd heeft geklonken. Balak, koning der Moabieten, had Bileam genodigd om het volk Israël te vloeken. Maar Balak moet ondervinden dat Israël een God heeft Die Zich niet van Zijn plaats laat dringen. Ongewild spreekt Bileam een rijke adventsprediking uit. "Ik zal hem zien, maar nu niet; ik zal hem aanschouwen, maar niet nabij." De tekst geeft de indruk dat dit zien en aanschouwen nog in de toekomst ligt, maar het is voor hem al zichtbare werkelijkheid. We zouden daarom ook kunnen vertalen: "Ik zie hem, maar nu niet; ik aanschouw hem, maar niet nabij." Verrukt staart Bileam in de verte der tijden, ver over de komende eeuwen heen. Daar in de verte ziet hij iets. Verbaasd roept hij uit: "Zie, daar gaat een Ster op; daar komt een Scepter op; daar staat een Heerser op." Ik zie Hem reeds, ik aanschouw Hem al. Een ster werd in de oudheid gezien als symbool van vorstengrootheid en koningsluister. Deze gedachte zien we ook in de Heilige Schrift naar voren komen. Ter benaming van machtige koningen spreekt de Schrift van sterren, die blinken als hemellichten. Staande op de hoogte van Peor, ziet Bileam een ster oprijzen. En mocht het koning Balak nog niet duidelijk zijn, dan voegt hij er nog een tweede beeld aan toe. Bileam ziet vervolgens een scepter oprijzen te

midden van de tenten van Israël. Als Bileam daar op de hoogte van Peor staat, schijnt die ster nog niet. Het zal nog eeuwen duren voordat die Ster zal opgaan en die Scepter zal opkomen. Wat een rijk gezicht heeft Bileam ontvangen op de komende Verlosser. Hij, wien de ogen geopend zijn, mag een rijk getuigenis geven aan gaande de komende Zaligmaker, de Heere Jezus Christus. Maar wat een ontzagelijke gedachte: hij die zo'n rijk zicht gehad heeft op het heilsplan van God met deze wereld, zal er zelf geen deel aan hebben. In Gods algemene genade heeft hij rijke weldaden naar voren mogen brengen, maar toch heeft hij er zelf niet in gedeeld. Hij verlangde wel de dood des oprechten te sterven, maar te leven naar Gods wil en wet begeerde hij niet. Wat kan het toch ver gaan. We kunnen grote dingen besproken hebben; een rijk en diep inzicht gehad hebben in de dingen van Gods koninkrijk en er zelf nog buiten staan. We kunnen tot vlak aan de hemelpoort genaderd zijn, vanwaar toch nog een weg loopt naar de hel. Wat is het toch zaak om onszelf nauw, ja zeer nauw te onderzoeken.

Hoevelen vrezen niet een Bileam te zijn. Zij vrezen nog eens als een huichelaar openbaar te komen. Juist degenen die eraan ontdekt worden dat ze met het hunne voor God niet kunnen bestaan, vrezen zo menigmaal dat het bij hen niet echt is. Is het maar geen verstandswerk? Is het niet Gods algemene genade? Wat mag dan de profetie van Bileam tot troost worden meegedeeld, voor een ieder die in

het duister dwaalt. Want dan heeft Bileam een woord gesproken, dat tot troost mag zijn voor Gods kerk van alle tijden. Want in de donkere nacht van deze wereld ziet hij een Ster opgaan. Christus schijnt voor Zijn volk als een lichtende Ster in de donkere nacht. Die Ster is nu opgegaan in de wereldnacht. Als nu de nacht donker is en uw geweten u beschuldigt en de boze op u aanlegt, dan staat die Ster aan het hemels firmament. Liefelijker Ster dan deze is aan de hemel nooit verschenen.

Christus is voor Zijn volk een Ster. Hij is het enige houvast. Zijn licht straalt over onze levensweg door de bange nacht van zonde en dood. Maar Hij draagt ook de scepter. Hij verlicht niet alleen het donkere pad, maar Hij is ook Koning. Hij zwaait Zijn scepter over de Zijnen en Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Hij houdt Zijn kerk vast in Zijn sterke Middelaarshanden en Hij leidt haar door dit leven heen.

Is dat Licht al ontstoken in uw zondarschart? Hebt u deze Heere Jezus al mogen erkennen als uw Koning en Heere? Dat Licht is verschenen. Voor dat Licht moet al het duister van uw leven zwichten. En wie zich mag scharen onder de scepter van deze Koning zal veilig en welgeborgen zijn. Dan gaat het hier vaak nog door diepe dalen, maar geen nood: het Licht gaat u voor. Dan zijn hier de vijanden nog vele en de gevaren groot, maar Hij is Koning. Want voor elk die in het duister dwaalt, verstrekt deez' Zon een helder licht.

B. de Romph

Twéeërlei houding Judas 8 en 9

*Wanneer het
gaat over
dromen, dan
worden we
in het Oude
Testament
daarop
gewezen.*

De gedachte kan opkomen waarom wordt in de Bijbel, in de Heilige Schrift, zo gewaarschuwd (voor) en gewezen op? Dit houdt verband met de satan. Welk een macht en invloed heeft hij. Op allerlei terrein. Zelfs in de kerken. Gaan we even de Schrift na dan worden aan de satan in het Oude Testament zes namen gegeven. In het Nieuwe Testament zelfs 17 namen. Laten we dit niet onderschatten en zo slechts denkend aan de onderscheiden namen maar er bij stilstaan waar die namen op wijzen. Het is ook honderd procent liefde dat de Heere zo intensief en diepgaand spreekt of laat spreken. Bij het laatste moeten we ook betrekken wat in de brief van Judas staat. De voor-

beelden waar Judas op wijst waren de dwaalgeesten niet onbekend. Ook niet de voltrekking van de straf door de Heere. Maar het deed hun niets. Halsstarrig en zelfbewust leefden zij. Judas schrijft met overtuiging. Ook deze in slaap gebracht zijnde verontreinigen het vlees (vs. 8). Geen enkele waarschuwing raakte hen. Alhoewel zij wisten van het verleden. Het verleden was nu een afgeschreven zaak. Zij waren zelfs dromers geworden. Wanneer het gaat over dromen, dan worden we in het Oude Testament daarop gewezen. Dromen door God gegeven. Het was in die tijd een openbaringsvorm van de Heere. Daardoor maakte de Heere Zijn wil bekend. Wat er moest gedaan worden of zou geschieden.

Denk aan Jozef. De Heere liet ook de heidenen dromen. We komen het tegen in het boek Daniël en we weten van de dromen van de farao. De uitleg werd ook door de Heere gegeven. Hij wees daartoe personen aan. Denk aan Daniël. Nu waren er ook personen die zich uitgaven voor dromers, maar het waren valse profeten. De Heere maakte bekend waaraan zij te herkennen waren. De dromers in de tijd van Judas waren aan die profeten gelijk. In het verleden werd met nadruk gezegd door hen: zo zegt de Heere. Denk aan de tijd van Jeremia. Ditzelfde nu klonk in de tijd van Judas.

Beschuldigingen

Een tweetal beschuldigingen laat Judas horen. Niet overdreven, maar waar. Naast hun zondig vermaak was er het verwerpen van de heerschappij en het lasteren van de heerlijkheden. In vers 4 heeft Judas al gewezen op het verloochenen van de enige Heerser God en onze Heere Jezus Christus. Ze moesten niets hebben van Gods heerschappij en de regering door Koning Jezus. Het revolutielevens werd gezien en gehoord. Geen God en geen meester. We bepalen alles zelf. Met God, met Zijn Woord en Wet hebben we niets te maken. Wanneer nu God de Heere als de grote Gezagsdrager niet meer wordt erkend, dan gaat men beslist verder. De binnendringers zijn daar het voorbeeld van. Met de heerlijkheden worden in de eerste plaats de engelen bedoeld. Soms waren de dwaalgeesten erg vroom. De engelen werden bespot. Het bestaan van de engelen zag men als een kindergeloof en daar was men gelukkig aan ontgroeid. Ook kan gedacht worden aan wereldse gezaghebbers en kerkelijke ambtsdragers. Het oudergezag viel daar niet buiten. Vertoont het

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een adventsmeditatie opgenomen van ds. B. de Romph over Numeri 24:17b "Ster en Scepter". Ds. Tanis gaat verder met zijn schrijven over de brief van Judas. Ds. P. Roos schrijft over de media. Ds. J.M.J. Kieviet vervolgt zijn artikelenserie over het avondmaalsformulier. Ds. K. Hoefnagel schrijft in zijn vragenrubriek over bidden in de eredienst. In de rubriek sprekend verleden een artikel geput uit het werk van ds. Theodorus van der Groe over de bekering.

Hamilton en Middelharnis

Door het vertrek van ds. G.R. Procee is de gemeente van Hamilton in Canada vacant geworden. De Heere gedenke deze gemeente en haar kerkenraad en geve op Zijn tijd een nieuwe herder en leraar. Ds. Procee mocht bevestigd worden en intrede doen in de gemeente van Middelharnis. We wensen ds. en mevr. Procee alsook de gemeente en de kerkenraad van Middelharnis van harte Gods zegen toe. Adres fam. Procee: Frans Halslaan 19, 3241 AB Middelharnis, tel. 0187-484907

Advent en Kerstdagen

De adventstijd is weer aangebroken en de kerstdagen naderen. De Heere stelle de prediking in deze tijd van het kerkelijke jaar tot rijke zegen onder jong en oud.

Ambtsdragersconferentie

Ds. J.M.J. Kieviet hoopt te spreken over het onderwerp 'homoseksualiteit' D.V. 14 januari in de Chr. Geref. Kerk te Noordeloos.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. dinsdag 27 december verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 15 december.

AvH

beeld van heden niet het verleden? Laten we maar niet teveel over de kerkelijke muur kijken. Wat woelt en werkt er niet in het kerkelijk leven en in de gezinnen. Is er nog sprake van tucht? Wordt het vijfde gebod nog gehonoreerd in de praktijk? Rechtszaken worden ingezet en kerkelijke appels zijn niet van de lucht. Altijd terecht? Het is een onderzoek waard. De onverschrokkenheid en de zelfverblindende van de insluipers stelt Judas openlijk aan de kaak door te wijzen op de houding van de aartsengel Michaël. Wat een tegenstelling is er tussen de binnendringers en deze engel. De lezers moeten er acht op slaan. Zo behoren wij Gods Woord niet klakkeloos of gedachteloos te lezen. Wat staat in de brief van Judas is ook voor ons van betekenis.

Michaëls gedrag

De aartsengel Michaël ging er niet toe over om de satan aan te vallen of te bestraffen. In de engelenwereld heeft Michaël een voornaam positie. Hij is aanvoerder van het hemelse leger. Hij heeft het voor het zeggen en iedereen dient hem te gehoorzamen. Zijn naam is ook veelzeggend: wie is als God. Die naam geeft niet aan dat er enige verwantschap is aan God of dat Michaël de Heere God gelijk is. In Michaël schittert een uitstraling van God. Zijn optreden als beschermengel van het bedreigde Israël worde gezien als de wilsbeschikking van God. Hij stond ook aan de kant van Israël in verband met de aanstaande komst van de Messias. In verband met die rijke komst ging de satan doelgericht te werk. Hij zette alles op alles om de overwinning te behalen. Ook na de geboorte van Jezus ging de satan door. Hij sloeg zijn slag te Bethlehem om het Kind te kunnen vermoorden. In het aangrijpende Openbaring 12 zien we dat satan, de draak, met heel zijn leger aanrukte om het geboren Kind te vernietigen. Maar het kind werd na de geboorte weggerukt tot God en Zijn troon. Er gebeurde meer. Het hemelheir onder leiding van Michaël greep de tegenstanders en met geweld werden zij gesmeten op de aarde (Openb. 12:7-9). Ver-

der kwam het niet. Michaël trad nooit zelf op als rechter. Judas wijst daar ook op. Toen Michaël twistte met de satan en handelde van het lichaam van Mozes. Het is opvallend dat Judas het heeft over een gebeuren, zelfs een belangrijk gebeuren, wat niet in het Oude Testament beschreven staat. Deut. 34 deelt ons mee de laatste uren van het leven van Mozes. Wat de Heere sprak. Wat de Heere hem toonde. Daarna lezen we: also stierf Mozes de knecht des Heeren aldaar, namelijk aan de voet van de berg Nebo. In het land van Moab. Naar des Heeren mond. En Hij begroef hem in een dal in het land van Moab en niemand heeft zijn graf geweten tot op deze dag (Deut. 34: 5 en 6). Het is niet uitgesloten dat wat Judas vermeldt ontleend is aan een mondelinge overlevering. Gelijk dat meer voor kwam. Wordt de historiciteit betwist, het tegendeel is niet te bewijzen. Hebben wij dan een bewijs? Al de Schrift is van God ingegeven (2 Tim. 3:16). De heilige mensen Gods van de Heilige Geest gedreven zijnde hebben ze gesproken (2 Petrus 1:21). In de Ned. Gel. Belijdenis wordt dit onderstreept. Al de genoemde boeken worden aanvaard als heilig en canoniek (art. 5 NGB). Men neemt aan dat toen Mozes gestorven was God de Heere de engel Michaël stuurde om Mozes te begraven. Een hele eer. Die begrafenis werd door de satan betwist. Er was een hevige woordenstrijd tussen satan en Michaël. Mozes had in het verleden een moord op zijn geweten. Mozes had geen recht op een eervolle begrafenis. Satan eist zelfs zijn lichaam op zodat het volk er afgoderij mee kon bedrijven en zondigen tegen de Heere. Met beslistheid sprak Michaël: de Heere bestraffe u (vs. 9). Michaël had behoorlijke bevoegdheid van zijn Heere ontvangen maar hij overschreed de grens niet. De hoogste Rechter moge straffen. Michaël kende iets van het levende beeld van zijn Meester Die als Hij gescholden werd niet wedschold en als Hij leed niet dreigde maar gaf het over aan Dien Die rechtvaardiglijk oordeelt (1 Petrus 2:23). Het straffen door de

hoogste Gezagsdrager is niet uitgebleven. Dwaalgeesten, dromers ondergaan de straf des Heeren. De straf des Heeren staat vast! Want Hij handhaaft de deugd van Zijn rechtvaardigheid. Ook nu. Buiten de kerk. Maar ook in de kerk.

Michaëls dag

Luther heeft een preek geschreven naar aanleiding van de Michaëls zondag. Zondag 29 september 1538. Niet om een feest te vieren ter ere van Michaël, maar ter ere van de hele schare engelen. De preek werd op die zondag uitgesproken. De tekst was Mattheüs 18:1-10. Wat is het nodig, merkt Luther op, dat alle christenen het nut en de troost van het werk van de engelen kennen. Gelijk God de zon en de maan geschapen heeft, zo behoren we Hem ook te danken voor de schepping van de engelen. Intussen moet ieder van ons ervan overtuigd zijn dat er naast goede engelen ook boze engelen zijn. Met als aanvoerder de satan. Maar de goede engelen zijn gegeven om ons te troosten. Raad te geven. Te beschermen en te onderwijzen. Gods goede engelen zijn Gods gezanten. Daarom zegt Luther heb ik ze lief. De duivel is een boze gezant. Een lasteraar. Aanklager en vervalser. Wat zou het goed zijn wanneer wij 's morgens bij het opstaan de Heere God in het bijzonder bidden om hulp van Zijn gezanten en zeggen: goede God, laat vandaag Uw heilige engelen bij mij zijn. Mij regeren en leiden. Beschermen en onderwijzen. Waarvan acte!

M.C. Tanis

Voorts is er sprake van een dagelijkse bekering. De christen kent wel een aanvang der bekering, maar het einde is hier nooit bereikt. De bekering is zo gezegd, nooit af.

*G. Wisse,
De bekering des mensen.*

Het is opvallend dat Judas het heeft over een gebeuren, zelfs een belangrijk gebeuren, wat niet in het Oude Testament beschreven staat.

Media

In de Waarheidsvriend schreef dr. J. M. de Vries enkele opmerkelijke artikelen over mediagebruik. Hij is bijzonder hoogleraar reformatische wijsbegeerte aan de TU te Delft. In zijn artikelen geeft hij een waardevolle bijdrage aan de discussie rondom Televisie en Internet. Zijn gedachten cirkelen rond de polen van onthouding en selectief gebruik.

Ik heb zelf al meermalen gewezen op een merkwaardige omslag die de Gereformeerde Gezindte maakte rondom de media. Toen de Tv kwam, werd onder ons het pleit gevoerd voor onthouding. Niet dus: doe dat ding dan uit, maar: doe dat ding er uit. Er waren in onze kerken ook genoeg mensen, die meenden dat de weg van onthouding niet begaanbaar was. Maar er waren en er zijn anderen, die geen Tv in huis hebben. De bedoelde omslag kwam toen het Internet zich aanbood. Eerst kwam de computer; geen enkel bezwaar, want het was in principe bedoeld als een handige bureauhulp. Een prima tekstverwerker. De pc werd kritiekloos aanvaard. Maar het wereldwijde web volgde. De pc bleek een poort te zijn tot de achterliggende wereld. En wat voor een wereld. De Tv werd aan alle kanten ingehaald door Internet. Veel meer mogelijkheden. Interactief gebruik. Veel informatie. Toenemende snelheid. Maar buitengewoon veel pulp en vuiligheid. Alles wat er aan verwording in de wereld te vinden is, staat op Internet.

De ongedachte omslag heeft zich voltrokken: vrijwel niemand pleit voor onthouding inzake internet. Destijds gebeurde dat wel ten aanzien van de Tv. En dat gebeurt ook nu nog. T.a.v. Internet echter een algemene aanvaarding, met het standpunt dat we selectief moeten gebruik maken van het medium. Wat betreft de Tv zeiden we: een zondig mens kan niet onderscheiden en bestand zijn tegen de verzoeking. Hij neigt naar het kwade. Denk aan het aansprekende artikel van Ds. Hoefnagel

(vorige nummer). Die geestelijke en Bijbelse instelling hebben we nu massaal verlaten: in plaats van onthouding is er nu de selectie. Dr. De Vries geeft aan dat hij thuis zich van beide instellingen onthoudt: geen Tv en geen Internet. Dat is opmerkelijk. Kan dat nog wel? De Vries zegt er geen moeite van te ondervinden. Op zijn werk maakt hij wel gebruik van Internet. Thuis niet. Dat zette mij ook weer aan het denken. De conclusie is aangrijpend en ernstig: we zijn een grens gepasseerd en we kunnen niet meer terug. Dit geldt vrijwel de gehele Gereformeerde Gezindte. Dat is nog het meest opmerkelijke!

Ik volg nog eens even de historische ontwikkelingen. Eerst kwam de Tv. Deze werd door onze gezindte afgewezen. En dat was terecht. Achteraf kunnen we eerlijk vaststellen dat dit medium in gezinnen en kerken een slooproces heeft ingeluid. De Vries noemt als bezwaren: de slechte inhoud, de beeldcultuur en de verslavende invloed. Grote risico's voor jonge mensen, maar evenzeer voor ouderen. Aan deze bezwaren zijn nog toe te voegen: sociale verarming (van het gezin), tijdrovend karakter (minder tijd voor andere dingen) en verwereldlijking van ons denken (reporters worden de nieuwe goeroes; we gaan denken zoals de NOS dat wil). En als Knevel en van de Brink het zeggen, moet het wel goed zijn.

Toen vervolgens de pc binnenkwam, werd dat een mooi stuk speelgoed voor onze gezindte, die immers geen Tv bezat. Hier konden we neutraal mee omgaan.

Ik weet nog hoe ik destijds zelf besloot een pc aan te schaffen. Ik had eerst iets anders geprobeerd: al schrijvend met de vulpen mijn preken bewerken; ik ruimde ook mijn typemachine op. Handwerk is immers het mooiste wat er is. Het handschrift is een stukje ambacht tegenover de onpersoonlijke stijl van de machine. Toch kwam uiteindelijk de pc er, ook bij mij. Ik had er wel oog voor, dat ook de computer op zich een gevaarlijk apparaat was. Omdat de techniek op zichzelf een gevaar behelst. Ik zei dat ook wel in mijn preken, maar ik herinner me over het algemeen dat slechts weinigen dat met me eens waren. Dr. F. de Graaff heb ik in dit verband wel eens aan u voorgesteld. Hij zag in dat de techniek op zich niet neutraal is. Als je zei dat de pc de mens zou overvleugelen, lachte iedereen je uit. Nee, de mens blijft baas. Wat eruit komt, stop je er eerst zelf in. Dat klonk geloofwaardig, maar dat was het niet. Het simpele rekenmachientje werkt eraan mee, dat een deel van uw hersenen verroest. U rekent niet meer; onze kinderen kunnen slecht rekenen, zo is gebleken. Maar van lieverlee is de pc de meeste van uw denkfuncties gaan overnemen. U denkt over een groot aantal zaken zelf nog maar sporadisch na. Welk proces veroorzaakt dat in uw hoofd?

De robot zal de mensheid overheersen. Dit is een reëel scenario voor de toekomst. U wordt een verlengstuk van uw pc. U bent uw vrijheid op dat gebied kwijt: uw programma's op de pc sturen uw handelingen. Dit risico hebben we niet voldoende ingeschat. Met Internet echter werd het daarna pas echt ingewikkeld. Konde we dit nieuwe medium accepteren? Men zei dat dit wel móest, want op het werk maakten we er al gebruik van. En er is zoveel moois te zien. Een stroom van informatie. Een wereld van gemak. En je

Als je zei dat de pc de mens zou overvleugelen, lachte iedereen je uit. Nee, de mens blijft baas. Wat eruit komt, stop je er eerst zelf in.

kunt er een heel goed gebruik van maken. Studenten kunnen er niet meer zonder. Maar de huismoeder natuurlijk ook niet. Ik zou de volgende trefwoorden willen verbinden aan deze elektronische ontwikkelingen, zowel van de pc als ook van Internet. a/ snelheid (een pc moet steeds sneller werken; zo worden we mee opgejaagd). b/ communicatie (we kunnen met iedereen chatten en we hebben een schare van vrienden erbij). c/ informatie (zowel over God als over de duivel). d/ gemak (we kunnen overal komen, zonder uit onze stoel te hoeven opstaan). U kunt al deze ontwikkelingen ook van toepassing achten op uw mobiele telefoon, zowel van de uwe als in sterkere mate, van die van uw kinderen. Veel jongeren hebben open Internet.

Denk hier met mij iets dieper over na:

Ad a (snelheid): de pc wordt al maar sneller. Met het gevolg dat velen het snelste programma willen hebben. Dat kost heel veel geld. Maar, omdat de pc voor velen een verslindende afgod is, geven we veel geld uit. Je zit in de trein en je moet mee. De snelle pc is een opjager van de bovenste plank.

Ad b (communicatie): Internet-verkeer biedt een schat aan contacten. Jongelui weten dat op z'n best. Maar ook die man of die vrouw, die beleven dat deze vormen van vriendschap een grens passeren, zodat het huwelijk op de klippen loopt of kan lopen. Er zijn voorbeelden van. Ik vestig nadrukkelijk de aandacht op deze vorm van modern internetverkeer. Natuurlijk kun je er best heel veel moois aan beleven. Je voelt je eigenlijk nooit meer eenzaam. Er zijn jongelui die altijd in beeld zijn (online). Predikanten zijn actief op allerlei sites en behandelen daar belangrijke levensvragen. Daarmee helpen zij jonge mensen. Dat is prachtig. Ons kamerlid Dijkgraaf zou er nooit aan beginnen, zei hij, maar hij zag er zoveel mooie dingen van, dat ook hij online is gegaan. Daar is geen kwaad van te zeggen.

Toch moeten wij ons gaan afvragen of we op deze terreinen niet

op hol slaan. Ik denk dan vooral aan sites als Hyves, Facebook enz. Je zou de stelling kunnen verdedigen dat de dameskrans van vroeger haar vleugels wereldwijd heeft uitgeslagen. Is dat zo goed? Vroeger noemden we allerlei dingen roddelen, nu heet het chatten. Ik weet voorbeelden van mannen die in hun digitale vriendenkring allerlei jonge meisjes hebben opgenomen. Welke invloed heeft dit alles op relaties? Waarom moet ik weten wat Rouvoet dacht toen hij vanmorgen opstond? Of van der Staaij? Waarom moet en mag nu wereldwijd bekend gemaakt worden hoe de een of ander over die dominee denkt (met naam en toenaam). We hebben immers ook een Refoweb! Is het isolement doorbroken, of is het isolement feitelijk versterkt? Wanneer ontmoet je een vriend nog écht? In levende lijve, één op één?

Ik hoor collega's zeggen dat zij een wereld van mogelijkheden zien voor het pastoraat. Ik geloof dat en neem het graag aan. Toch zou ik, met alle waardering, enkele kritische vragen kunnen stellen. De voornaamste: is de eigen dominee thuis in de gemeente niet de eerst aangewezen voor jonge mensen? Onlangs bleek nog dat zowel het georganiseerde jeugdwerk alsook de jeugdouderling weinig bijdraagt aan het welzijn van de jeugd. Dat was resultaat van een onderzoek. De gewone catechisatie moet het doen. Dat geloof ik ook. De eigen dominee is de pastor voor de jeugd. Hij wil dat ook graag zijn! Waarom dan de digitale herder? Misschien omdat die je begrijpt en het zo goed verwoorden kan? Zijn dat echt goede motieven? Mijn woorden zullen heel veel protesten oproepen, maar ik troost me dan maar met de gedachte dat ook ik mag mee discussiëren op mijn manier. Ik wijs op het gevaar van de uitwassen, in het besef dat er ook veel goeds is. Maar maakt dat laatste het nu juist niet moeilijk? Er is ook veel goeds. Pas dat principe nu eens toe op de Telegraaf: er staan immers ook wel goede artikelen in. Of zeg nu: in de RK kerk zijn ook goede dingen. In dat geval trekken we een andere con-

clusie. We moeten gaan nadenken over de vraag van Jakobus: "Welt ook een fontein uit dezelfde ader het zoet en het bitter?" (Jak.3:11). Inderdaad een moeilijke tekst, voor ons allemaal en op ieder terrein. Ik zou er nog niet over kunnen preken. We moeten hierover op z'n minst eens nader gaan nadenken.

Ad c: een schat aan informatie. Ik maak daar op beperkte schaal ook gebruik van. Ik ervaar dit als een plus. Maar, gisteren las ik nog dat de meeste mensen zo maar, zonder iets te zoeken, surfen, urenlang. Overal informatie. Waarom moet u dat allemaal weten? Waar zijn de grenzen? Bijbelse informatie wordt steeds oninteressanter. Welke informatie bedoel je? Ik had het in dit verband al over God en de duivel. Er zijn mooie sites over bijvoorbeeld de Puriteinen. Maar we hadden deze toch al in boekvorm? U gaat ze niet uitgebreid op Internet lezen. Dan grijp je toch naar het boek. Wat hebben verder kerken en gemeenten mooie sites. Dat vind ik zeker. Hulde aan hen die daar talenten ontwikkelen. Maar voor wie doen we het? Er zal zeker zegen vallen en de Heere gebruikt het vast en zeker. Maar hebben we dit persé nodig? Kunt u ook enkele nadelen bedenken? Het vakje "favorieten" vullen sommige mensen met dominees.

Maar dan de informatie van de duivel. Daar kan ik geen einde of begin in vinden. De stroom is onafzienbaar. Een enorme bedreiging voor onze jeugd. Zeker omdat er geen filter is op de black berry en omdat veel ouders het absoluut niet vermoeden waar hun kinderen aan bloot gesteld worden. Ad d (gemak): We shoppen via internet, we vinden het ideaal alles te kunnen doen op de makkelijkste manier. Op je bed naar de preek luisteren, in je stoel boodschappen doen, achter je pc mensen ontmoeten. Met het gevolg dat de mens zich volkomen isoleert. Dr. De Vries heeft hier geen last van. Er zullen maar weinig mensen zijn, die zijn keuzes overnemen. Maar onze gezindte is op weg naar een buitengewoon ernstige catastrofe; daar ben ik van overtuigd. Wie kan hier raad geven? Is het

Onlangs bleek nog dat zowel het georganiseerde jeugdwerk alsook de jeugdouderling weinig bijdraagt aan het welzijn van de jeugd.

Johannes die zegt: Haat ook de rok die met het vlees besmet is? Is het Paulus die zegt: Eet al wat in het vleeshuis verkocht wordt? Verschillende benadering die in wezen een harmonie vormen. Maar wat betekent het voor onze tijd, voor onze jeugd, voor onze bejaarden, die ook willen weten wat een muis is. Jozua zei: Ik en mijn huis. Kunnen we in dit verband ook zeggen: Ik en mijn buis? Of ook: Ik en mijn muis? Ik heb in dit artikel vrijwel alleen nog maar de pro-

blematiek geschetst. We hebben kunnen lezen van die familie die, na jarenlang elders vertoefd te hebben, bij hun terugkeer zeiden dat ze in de kerk en in ons land niet meer thuis waren. Zo'n signaal vraagt aandacht. Maar ook dat hoort bij deze tijd dat je aan bezinning meestal niet toekomt. Ik kan maar één ding zeggen, tegen mijzelf en tegen u: Ontwaakt, gij die slaapt!

P.S. In mijn vorige artikel noemde ik ook de CU onder de instanties

die een gewijzigde houding aannamen t.a.v. homoseksualiteit. Ik weet niet of dit helemaal juist is; er is geen vastgesteld standpunt. Hopelijk had ik ongelijk.

P. Roos

De praktijk der godzaligheid

Het avondmaalsformulier (58)

De Heilige Geest is in Christus, in Hem die het Hoofd van Zijn lichaam is. Maar als de Geest in het Hoofd is, dan is die Geest eveneens in het lichaam.

"Want door Zijn dood heeft Hij de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer, namelijk de zonde, weggenomen, en ons de levendmakende Geest verworven; opdat wij door die Geest (die in Christus als in het Hoofd en in ons als Zijn lidmaten woont) met Hem waarachtige gemeenschap zouden hebben, en al Zijn goederen, het eeuwige leven, de gerechtigheid en de heerlijkheid deelachtig worden."

"Nu komen we aan het diepste geheimenis van het heilig Avondmaal", zo schreef ik aan het slot van mijn vorige bijdrage. Zojuist heeft Olevianus met enkele woorden uiteengezet dat de vrucht van Christus' sterven tweërlei is. Hij heeft voor de Zijnen de oorzaak van de eeuwige honger en kommer, namelijk de zonde, weggenomen. En tevens heeft Hij in Zijn sterven de levendmakende Geest verworven. De dood van de dóód in de dood van Christus. Maar ook: de openbaring van het leven door de dood van Christus. En hoe zal dat leven nu het deel zijn van mij, dode en verloren zondaar? Dat zal niet anders zijn dan door de Heilige Geest, zegt het formulier. De Heilige Geest is in Christus, in Hem die het Hoofd van Zijn lichaam is. Maar als de Geest in het Hoofd is, dan is die Geest eveneens in het lichaam. Zo zal er gemeenschap zijn tus-

sen Christus en de Zijnen, een onzichtbare maar desalniettemin reële gemeenschapsband, de band des Geestes.

Hoofd en lichaam

Het formulier geeft de verhouding tussen Christus en de Zijnen hier dus weer door middel van het beeld van het lichaam. Dat is een Schriftuurlijke vergelijking. Christus is het Hoofd en degenen die Hem toebehoren, vormen Zijn lichaam. Vanzelfsprekend is er een eenheid van het Hoofd met het lichaam. Op diverse plaatsen in zijn brieven heeft de apostel Paulus daarover geschreven. Zo bijvoorbeeld aan de gemeente van Efeze. In het vierde hoofdstuk schrijft Hij over *"Hem, die het Hoofd is, namelijk Christus."* En hij vervolgt: *"uit Welke het gehele lichaam bekwamelijk samengevoegd en samen vast gemaakt zijnde, door alle voegselen der toebren- ging, naar de werking van een iegelijk deel in zijn maat, de wasdom van het lichaam bekomt, tot zijns zelfs opbouw- ing in de liefde."* [4: 15, 16]. Wat bedoelt de apostel met deze volle zin? Ze is een verwijzing naar het menselijke lichaam dat zijn functie en zijn groei ontleent aan het hoofd. Zo is het ook in geestelijke zin. Het lichaam van Christus, Zijn Kerk, kan alleen maar bestaan vanuit het Hoofd. Van Hem is ze geheel afhankelijk. Buiten de

gemeenschap met het Hoofd is ze krachteloos en tot niets in staat, ja is ze dood.

Eerder in datzelfde hoofdstuk, dus in hetzelfde verband, had Paulus de Heilige Geest al genoemd. Hij roept de Efeziërs op zich te *"benaarstigen te behouden de eenheid des Geestes door de band des vredes. Eén lichaam is het en één Geest..."* [4: 3, 4]. De Heilige Geest is het die Hoofd en lichaam, die Christus en Zijn lidmaten, verenigt in een geestelijke gemeenschap. De levendmakende Geest verenigt Christus met de Zijnen, en verenigt de Zijnen met Christus. Het leven dat Gods kinderen in de wedergeboorte ontvangen hebben, is dus geen ander leven dan het leven van Christus. *"Ik leef en gij zult leven!"*, beloofde Hij Zijn discipelen. Zij hebben immers Zijn Geest ontvangen. En de Heilige Geest kent geen andere weldaden dan de weldaden van Christus. Hij neemt het uit Hem en schenkt het aan zondaren. Zo komt de gemeenschap met Christus tot stand. En zo onderhoudt Hij ook dat leven. Onze vaders noemden dit de *unio mystica*, de mystieke unie met Christus.

Het is Calvijn geweest die deze gedachte heeft uitgewerkt met het oog op de betekenis van het heilig Avondmaal. De leerstelling

van Rome, als zouden de tekenen van brood en wijn veranderd zijn in het lichaam en bloed van Christus, wees hij radicaal af. Ook Luthers mening over de reële presentie van Christus in het Avondmaal was volgens Calvijn niet van alle Roomse smetten vrij. Tegelijkertijd meende hij dat anderzijds Zwingli de betekenis al te zeer beperkte, namelijk tot louter een gedachtenismaaltijd. Calvijn bracht deze problematiek op een hoger, geestelijker niveau. Het gaat er niet zozeer om hoe Christus in het Avondmaal present is, maar hoe wij deel krijgen aan Hem en aan Zijn geestelijke weldaden. En hoe het leven met en uit Hem onderhouden worde. De levendmakende Geest, die door Christus verworven is, verenigt de zondaar met Christus. Het geestelijke leven wordt door diezelfde Geest onderhouden, als een leven in gemeenschap met Hem. Het bestaat in de levende en geestelijke vereniging van Christus en de gelovige. Daartoe wil de Heere het gebruik van het heilig Avondmaal zegenen.

In Calvijns Institutie (met name in IV, 17, 2) zijn deze zaken helder verwoord. *“Een rijke vrucht van vertrouwen en liefelijkheid kunnen vrome zielen uit dit sacrament verkrijgen, omdat zij een getuigenis hebben, dat wij met Christus in één lichaam samengroeien, zodat wij alles wat van Hem is het onze mogen noemen. Hieruit volgt, dat wij onszelf verzekerd durven houden dat het eeuwige leven ons toebehoort. Hij is daarvan de Erfgenaam. En dat het Koninkrijk der hemelen, waarin Hij reeds is binnengegaan, ons evenmin kan ontgaan als Hem. En ook dat wij door onze zonden niet veroordeeld kunnen worden. Hij heeft ons verlost van de schuld ervan, aangezien Hij wilde dat deze Hemzelf zou worden toegerekend, alsof ze van Hemzelf was. Dit is die wonderlijke ruil die Hij met ons is aangegaan, dat Hij met ons een Zoon des mensen is geworden en ons met Zich kinderen van God heeft gemaakt. Hij is tot de aarde nederge-daald, en heeft daardoor de weg voor ons omhoog naar de hemel gebaad. Hij heeft door onze sterfelijkheid aan te nemen, ons Zijn onsterfelijkheid meegedeeld. Door onze zwakheid op Zich*

te nemen, heeft Hij ons met Zijn kracht versterkt. Armoede heeft Hij aangenomen, en daardoor heeft Hij aan ons Zijn rijkdom overgedragen. Hij heeft de last van de ongerechtigheid, waardoor wij nedergedrukt werden, op Zich genomen en daardoor ons bekleed met Zijn gerechtigheid.”

Gemeenschap

U merkt wel dat ons avondmaals-formulier verwant is aan dit gedeelte uit Calvijns Institutie. We hoeven er dan ook niet veel fantasie voor te hebben om te veronderstellen dat Olevianus, leerling van Calvijn als hij was, bij het schrijven van het formulier een opengeslagen Institutie naast zich had. Belangrijker dan dat is echter dat in deze doordenking een diepe Bijbelse werkelijkheid verwoord wordt. Er is een nauwe gemeenschap tussen Christus en de Zijnen. Samen vormen ze het lichaam waarvan Christus het hoofd is en Zijn volk het lichaam. Hoofd en leden, leden en Hoofd, oefenen een verborgen gemeenschap. Deze verborgen omgang vindt haar bron in het feit dat één-zelfde Geest Christus en de Zijnen samenbracht en samenhoudt. Niet veel anders spreekt ook onze Heidelbergse Catechismus in vraag en antwoord 76. *“Wat is dat te zeggen: het gekruisigd lichaam van Christus eten en Zijn vergoten bloed drinken? Het is niet alleen met een gelovig hart het ganse lijden en sterven van Christus aannemen en daardoor vergeving der zonden en het eeuwige leven verkrijgen, maar ook daarbenevens door de Heilige Geest, Die én in Christus én in ons woont, also met Zijn heilig lichaam hoe langer hoe meer verenigd worden, dat wij, al is het dat Christus in de hemel en wij op aarde zijn, nochtans vlees zijn van Zijn vlees en been van Zijn gebeente zijn, en dat wij door één Geest (gelijk de leden van een lichaam door één ziel) eeuwiglijk leven en geregeerd worden.”*

De vrucht van deze gemeenschap is dat de schatten en gaven van Christus het deel worden van hen die tot Christus' lichaam behoren. Als Zijn Geest de hunne wordt, dan is ook alles wat van Christus is van hen. *“Al het Mijne is het uwe...”* In het citaat van Calvijn

dat ik overnam, gebruikt deze een uitdrukking die hij aan Luther heeft ontleend. *“Dit is die wonderlijke ruil (!) die Hij met ons is aangegaan...”* Merkwaardig dat Calvijn juist hier een centrale gedachte van Luther heeft overgenomen: die van de wonderlijke ruil. Zoals bekend had Luther daarover geschreven in zijn prachtige boekje over de vrijheid van een christenmens.

Het formulier noemt enkele zegeningen uit de voorraad van Christus' schatkamer. Olevianus beperkt zich tot een drietal: *“... opdat wij door die Geest (...) met Hem waarachtige gemeenschap zouden hebben, en al Zijn goederen, het eeuwige leven, de gerechtigheid en de heerlijkheid deelachtig worden.”* Al Zijn goederen. Jazeker, nadrukkelijk: allemaal. Zijn dood, geopenbaard in mijn leven. Zijn kracht, volbracht in mijn zwakheid. Zijn genade, geschonken tegenover mijn schuld. Zijn verzoening in mijn onverzoende staat. En zo veel meer. Het formulier vat het samen: het eeuwige leven, de gerechtigheid en de heerlijkheid. Samen willen ze aanduiden de enige en genoegzame troost in leven en in sterven. Mij aangereikt door God de Heilige Geest, voor mij verworven door Christus Jezus, de Zoon, en geput uit de bronnen van de eeuwige ontfermingen van God de Vader. Dit door genade te kennen en te genieten, in welke mate dan ook, is in beginsel al het eeuwige leven [Joh. 17: 3]. Wat een gezegende plaats aan des Heeren heilige tafel...

J.M.J. Kieviet

*Er is een
nauwe
gemeenschap
tussen Christus
en de Zijnen.
Samen vormen
ze het lichaam
waarvan
Christus het
hoofd is en
Zijn volk het
lichaam. Hoofd
en leden, leden
en Hoofd,
oefenen een
verborgen
gemeenschap.*

Vergif ingenomen (2)

Nadat we de vorige keer hebben gezien wat het diepste probleem achter bijvoorbeeld sexverslaving is, namelijk ons verdorven bestaan, is het natuurlijk wel zaak dat dit door de persoon in kwestie wordt ingezien. Zolang dat niet wordt ingezien, zal er geen behoefte aan hulp zijn. En zal dus die zondelust niet gebroken worden. Ik weet, ook uit verschillende reacties op het vorige artikel, dat er sexverslaafden zijn die ontkennen dat zij hulp nodig hebben. Maar als onze zonde ons niet tot schuld wordt zal de zonde inderdaad een vergif blijken te zijn, die ons het leven zal kosten.

Wij hebben de vorige keer gezien dat de Heere machtig en gewillig is om ons te helpen. Ik hoop dat de vraagsteller dat mag zien. Op zijn expliciete vraag en nood heb ik geprobeerd in te gaan. Al hoop ik dat ook anderen er wat aan mogen hebben, al is niet elk geval hetzelfde. Ik ben al blij dat mijn vraagsteller zijn nood gevoelt. Daar is al veel mee gewonnen. Al is het dan de Heere Die ook in deze nood een Helper is en een schuldenaar niet zal afwijzen, toch moeten wij nooit vergeten dat wij de middelen van genezing niet mogen verachten. Daarbij valt te denken aan professionele en deskundige hulp, die er ook ten aanzien van dit probleem gelukkig te vinden is. We kunnen denken aan Eleos bijvoorbeeld, zeker voor de vraagsteller voor wie zijn nood een geestelijk probleem geworden is. Een dergelijke nood moet de hulpverlener natuurlijk wel aanvoelen. Maar is er nu in een ander geval bijvoorbeeld geen sprake van een geestelijke nood, toch heeft de sexverslaafde een groot probleem. Een probleem waarin adequate hulp te bieden is. De persoon in kwestie moet dit natuurlijk wel inzien, zoals ik al eerder zei. Het is jammer als de persoon in kwestie elke hulp categorisch afwijst of zelfs ontkent dat hij of zij een

probleem heeft. Komt zijn omgeving er in zulke gevallen achter, bijvoorbeeld de echtgenote, dan heeft zij een moeilijk leven, terwijl hij 'gewoon' doorgaat. Wat zal een dergelijk geval het hart van de partner eenzaam maken! Dan heeft ook die ander hulp van Boven nodig; dan moet ook die ander professionele hulp zoeken. Maar om bij de originele vraag van onze vriend terug te komen: er is natuurlijk nog meer te zeggen. De sluis waardoor allerlei zonde en rommel binnenkomt, moet natuurlijk subiet gesloten worden. Dat is niet meer dan logisch en praktisch! Hebt u open internet, dan moet dat terstond veranderen. Meen niet dat u sterker bent dan uw muis. Als er vroeger gewaarschuwd werd tegen de gevaren en verkeerde invloeden van de televisie bijvoorbeeld, werd daarop nogal eens lakoniek gereageerd met: o, maar er zit een knop op de tv hoor! Nou ja, dat zal waar zijn, maar wordt die knop dan ook gebruikt? Nog eens: het probleem zit niet in die knop of afstandsbediening, maar in het hart dat de zonde lief heeft!

We worden vandaag de dag omsingeld door verleidingen, maar het is erger als we die verleidingen zoeken. En daar is ieder mens toe in staat. Dus de tv de deur uit, en geen open internet. Geen abonnement op de Telegraaf met zijn verleidelijke advertenties, of een ander blad, waarin over wat wij zonde noemen niet moeilijk wordt gedaan. Een mens moet zijn verantwoordelijkheid nemen. En toch, en neem me dat niet kwalijk, want ik ben geen psycholoog of seksuoloog, maar dominee, toch wil ik vooral weer alle nadruk leggen op hulp van de Heere. Die alleen kan ons gewillig maken met de zonde te breken. Die alleen kan de hulpverlening tot rijke zegen stellen. Die wil Zijn Heilige Geest schenken Die Zich vierkant opstelt tegenover ons verdorven

vlees. En zal het vlees niet ophouden de Geest tegen te staan, de Heilige Geest zal evenmin opgeven en het vlees de doodsteek geven. Laten we tenslotte twee dingen niet vergeten. Ten eerste het gebed om de Geest van Christus, Die ons hart gewillig maakt. En ten tweede onze verantwoordelijkheid om door de Geest de werking van het vlees te doden, zoals Paulus schrijft in Romeinen 8:13, waar we lezen: "Want indien gij naar het vlees leeft, zo zult gij sterven; maar indien gij door de Geest de werkingen van het lichaam doodt, zo zult gij leven". Over de praktische invulling daarvan een andere keer meer.

En: ook niet vergeten veel voor elkaar te bidden; aanhouden, in het geloof dat de Heere machtig en gewillig is. Want al stroomt het gif van de zonde in je aderen, wie net als die door de slangen gebeten Israelieten, die op de koperen slang zagen en genezen werden, op de Heere Jezus mag zien, die zal ervaren dat Hij je krankheden kent en liefderijk geneest.

K. Hoefnagel

Ook is er sprake van een vernieuwde of bijzondere bekering; als namelijk er een zware zonde is bedreven; als een kind van God in een of andere ergerlijke zonde is gevallen.

*G. Wisse,
De bekering des mensen.*

*De sluis
waardoor
allerlei zonde
en rommel
binnenkomt,
moet
natuurlijk
subiet gesloten
worden. Dat
is niet meer
dan logisch en
praktisch!*

Theodorus van der Groe.

De bekering (9)

Christus wordt Leeuw en Lam genoemd. Lam vanwege Zijn vriendelijkheid, geduld en goedertierenheid jegens zondaren en goddelozen in het lang oproepen tot bekering en geloof. Leeuw vanwege Zijn grimmigheid, verbolgenheid en toorn tegen alle verstokte, verharde, onbuigzame en ongehoorzame zondaren en goddelozen die alle roepstemmen in de wind blijven slaan. Tijdens Zijn omwandeling op aarde heeft de Zaligmaker als Lam het Joodse volk opgeroepen tot bekering. Velen bleven gewoon voortleven. Dan gaat de Heere Zich als een Leeuw gedragen. We lezen in Matth. 11:20 'Toen begon Hij de steden, in dewelke Zijn krachten meest geschied waren, te verwijten, omdat zij zich niet bekeerd hadden.'

Verwijt

Het woordje 'toen' wil zeggen dat de Zaligmaker eerst geruime tijd alle mogelijke middelen tot bekering had aangewend. Hij had Zich geopenbaard als de enige en algenoegzame Zaligmaker. Al Zijn heil, genade en zaligheid had Hij aangeboden, opdat ze in Hem zouden geloven. De Zaligmaker had veel wonderen verricht waaruit duidelijk werd dat Hij de belofte Christus was. Ook Zijn discipelen had Hij uitgezonden om het Evangelie te prediken. De meeste hoorders leefden in hun zonden en onbekeerlijkheid voort. Het betrof 'de steden, in welke Zijn krachten het meest geschied waren.' Dit waren drie steden in Galilea: Chozazin, Bethsaïda en Kapernaüm. De wonderen die Christus in deze steden deed staan beschreven. De inwoners van deze steden hebben veel preken gehoord uit de mond des Heeren. Onze tekst spreekt van 'verwijten'. Dit betekent iemand zijn fout, boos opzet of schandelijke

misdaad voor te leggen en in zijn aangezicht te werpen tot zijn beschaming, bestraffing en overtuiging. Het doel is dus dat iemand erkent wat hij verkeerd heeft gedaan en tot een andere opstelling komt. 'Verwijten' is als het ware een uiterste middel. Na alles wat de Zaligmaker gedaan had, gaf Hij de inwoners nu over aan zichzelf, Hij trok de hand van hen af. Dit laat zien hoe de Heere doorgaans met verstokte zondaren handelt. Psalm 81 spreekt over het overgeven in het goeddenken van hun hart. Verstokte zondaren wacht niet anders dan de eeuwige rampzaligheid. "Diezelfde God, Die tevoren de zondaren en goddelozen zo vriendelijk en ernstig liet roepen tot bekering, en hun Zijn genade, het leven en de vrede liet aanbieden, verandert nu Zijn goedheid in grimmigheid, verbolgenheid en toorn. Zijn vriendelijke roepingen en nodigingen verkeren nu in bittere verwijtingen. Zijn aanbiedingen van genade en vergeving, in gewisse bedreigingen en aankondigingen van wraak en van gerechte straf." Het is vreselijk te vallen in de handen van de levende God.

Geen bekering

Tot de waarachtige bekering behoort het kennen van de zonde. We lezen in Psalm 51:5 'Want ik ken mijn overtredingen, en mijn zonde is steeds voor mij.' Er is droefheid over de zonde naar God die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid, 2 Cor. 7:10. Ook is sprake van waar berouw en smartelijk leedwezen. In Jeremia 31:10 staat 'Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekendgemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja ook schaamrood geworden,

omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb.' Bekering geeft schaamte over de zonde. In Ezra 9:6 staat 'Mijn God, ik ben beschaamd en schaamrood om mijn aangezicht tot U op te heffen, mijn God; want onze ongerechtigheden zijn vermenigvuldigd tot boven ons hoofd en onze schuld is groot geworden tot aan den hemel.' Het belijden van de zonden is werkelijkheid, Psalm 32. Onlosmakelijk verbonden met de bekering is: "Dat men zich als een arme, verlorene, doodschuldige en onmachtige zondaar tot de troon van Gods vrije genade wendt, de Heere Jezus en Zijn gerechtigheid met een waar en hartelijk geloof aanneemt, en alzo, langs de weg des Evangelies, de verzoening en vergeving der zonde bij God zoekt, roepend met de tollenaar: "O God, wees mij zondaar genadig." Ook is sprake van het aannemen van de Heere Jezus tot heiligmaking zoals David dat mocht doen in Psalm 51 'Scheep mij een rein hart, o God.' Tenslotte behoort tot de waarachtige bekering het haten, verfoeien en nalaten van de zonden en het strijden tegen de ongerechtigheden en de begeerte de Heere met het ganse hart te vrezen en te wandelen in Zijn inzettingen: het afleggen van de oude mens en het aandoen van de nieuwe mens. Tot die bekering heeft de Heere Jezus de drie steden in Galilea geruime tijd opgeroepen. Maar zij hadden zich niet bekeerd. Al de woorden van de Zaligmaker hadden zij in de wind geslagen en verworpen. Van der Groe schrijft dat niets schandelijker, onbetamelijker en gruwelijker is dan deze gruwel.

Niet willen

Maar zeggen sommigen: konden deze mensen zich dan wel bekeren? Bekering is toch Gods eigen

werk? Moet de Heere niet de beker-
ring geven? Van der Groe ontmas-
kert deze vraag: "Want zo spreken
velen: niet om de waarheid die uit
God is, voor te staan, maar om
een bedeksel voor hun schande te
vinden, en hun snode en moedwil-
lige onbekeerlijkheid daarmee te
bewimpelen." De inwoners van de
drie steden in Galilea wilden zich
niet bekeren. Zij wilden blijven
leven in de zonden. Indien men
eigen onmacht had gevoeld had
men de toevlucht tot de Heere
Jezus genomen.

Toepassing

De Heere Jezus wendt alle mid-
delen aan om zondaren dringend
en ernstig tot bekering te roepen.
"overmits Hij geen lust heeft in
de dood des goddelozen, maar
lankmoedig is over de zondaren,
'niet willende dat enigen zullen
verloren gaan, maar dat zij allen
tot bekering komen', 2 Petrus
3:9." Ook nu doet de Heere dat.
"Nu staat Jezus te kloppen aan uw
deur, nu geeft Hij u de ernstigste

genademiddelen!" In de zondaren
is een verschrikkelijke verstokt-
heid, onbuigzaamheid en onbe-
keerdheid. Wie de oren sluit en
het hart verhardt wacht een zwaar
en schrikkelijk oordeel. "Heide-
nen, Joden, Turken en andere
ongelovigen, die het Evangelie
nimmer gehoord hebben, zullen
het in de dag des oordeels verdra-
gelijker hebben dan dezen. Neemt
dit toch eens met ernst ter harte,
en bijzonder gij, die u tot hiertoe

niet in waarheid van uw zonde
tot God bekeerd hebt." De drie
genoemde Joodse steden zijn ge-
troffen door Gods toorn, zo zul-
len alle hardnekkige onbekeerden
daardoor getroffen worden. Gods
geduld en lankmoedigheid zijn
niet eindeloos. Uiteindelijk geeft
de Heere verstokte zondaren over
aan het eeuwig verderf.

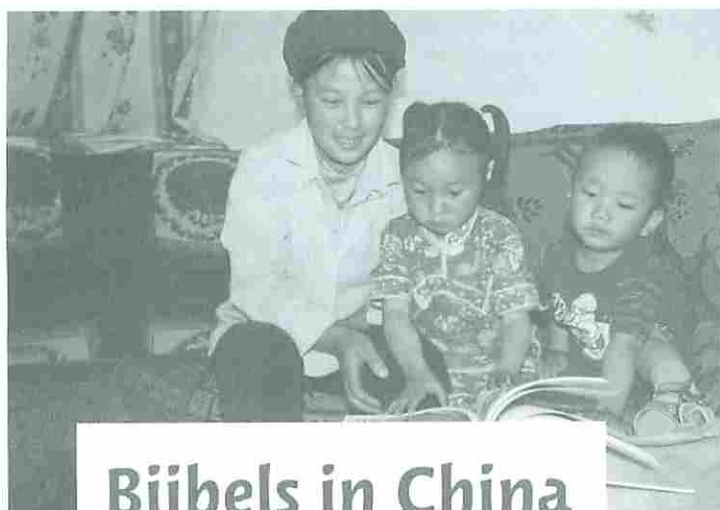
A. van Heteren

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Sumatrastraat 11 2405 EM Alphen aan den Rijn (0172) 233338
info@vanstaverenbegrafenisverzorging.nl
www.vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Bijbels in China Broodnodig

Kinderbijbels. Bijbels in de talen van etnische minderheden.
Met nadruk vragen de bewoners van de bergdorpen erom.

**Steunt u het werk van Bonisa financieel, zodat
Bijbels en kinderbijbels uitgedeeld kunnen worden?**

- Vraag vrijblijvend ons kwartaalblad aan.
- Neem contact met ons op voor een presentatie over de zendingsprojecten in China

Help mee en betaal een Bijbel voor Chinezen

Hoe kunt u helpen?

Voor € 10,-

geeft u 2 Chinese
kinderbijbels

Voor € 25,-

ondersteunt u een
evangelist om de Bijbel
uit te leggen

Voor € 17,50

geeft u 5 Bijbels in talen
van etnische minderheden

Voor € 50,-

bouwt u mee aan een kerk
voor de Lisu bevolking
in GaShiLi

Postbank 31.555.32 o.v.v. Bijbels / kinderbijbels
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse
www.bonisa.nl | 0252 - 41 82 69

Bonisa
ZENDING

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. Telefoon: 0184-669116. Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl ING 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 13,50 per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 12 dollar per jaar. Advertenties € 0,36 (ex. BTW) per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

HELP MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND

Ziet u mogelijkheden om tijdens uw verblijf in Duitsland een of meer van onze vertaalde oudvaders weg te geven? Als tegengif tegen het heersende Humanisme en Modernisme? Kijk dan op onze website www.svvhed.org voor de boeken, of bestel een catalogus/infoboekje.

T 0416 - 691788
svvhed@kliksafe.nl
Gift: 548.98.79.20

ZOJUIST VERSCHENEN

DS. P. DEN BUTTER

Leve de koning!

Van Samuël naar Saul

Praktisch en verrassend actueel boek dat de zalving en aanstelling van koning Saul centraal stelt.

251 blz. geb. 33124280

24,⁵⁰

DS. A. VAN DE WEERD

Slecht nieuws - goede Boodschap

Als een ernstige ziekte ons treft

Pastoraal boekje met het doel een handreiking te geven in moeilijke omstandigheden, als een ernstige ziekte het leven zo radicaal verandert.

90 blz. geb. 33123894

12,⁵⁰

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Den Hertog uitgeverij

Elzenkade 6 - Houten
Postbus 150, 3990 DD Houten
Tel. (030) 637 34 34

Fax (030) 634 66 88
E-mail: boeken@hertog.nl
www.hertog.nl

Christelijk onderwijs is nu nodig

Samen zorgen
we voor
toekomstperspectief.
Uw gift helpt hierbij.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

3473-76.029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
Voor info: 06-200 13 173 of www.hudsonstaylor.nl

圣经文字

De 8-jarige
Dina →

Wie zorgt voor weeskinderen als Dina?

Junior, David en Dina (zie foto) uit Malawi blijven alleen achter als hun moeder sterft. Hoewel Junior pas 14 jaar oud is, probeert hij zo goed als hij kan voor zijn broertje en zusje te zorgen. Gelukkig kunnen wij kinderen als Junior, David en Dina helpen!

Junior, David en Dina wonen sinds kort in ons weeshuis. Ze krijgen goede maaltijden, medische zorg en (Bijbels) onderwijs. Bovendien kunnen ze nu opgroeien in een veilige en liefdevolle omgeving. Stéphanos wil meer weeskinderen als Junior, David en Dina helpen. Uw steun is hierbij onmisbaar.

Helpt u mee? De kinderen in Malawi en Zambia rekenen op u!

Banknr. 33 53 07 450
Stichting Stéphanos, Uddel

Algemeen Nut
beoogende instelling
ANBI

Wij bevelen het werk van Stéphanos van harte aan!

ds. A.A. Brugge, ds. D.J. Budding, ds. G. Clements, ds. L. Groenenberg, ds. A. den Hartog, ds. L.M. Jongejan,
ds. J. Joppe, ds. M. Klaassen, ds. L.W. van der Meij, ds. J. van Rossem, dhr. D.J. Schouten, mr. C.G. van der Staaij,
ds. K. Visser, ds. W. van Vlastuin en ds. H. Zweistra

**Al vanaf € 15,00
per maand sponsort
u een weeskind.**

Mail of bel:
adoptie@stephanos.nl
038 - 385 79 66

Stéphanos

Stichting Stéphanos
Postbus 1136
3860 BC Nijkerk,
tel. 033 - 245 62 22
info@stephanos.nl
www.stephanos.nl